

*Skötsel och underhåll av
massiva bänkskivor*

SPEKVA®

*- den naturliga
lösningen*

SPEKVA® A/S

KÆRMINDEVEJ 2 . DK-6580 VAMDRUP
TELEFON +45 7558 2511 . FAX +45 7558 3611

WWW.SPEKVA.DK

Typiska frågor och goda råd

**Det är fel på min nya bänkskiva?
Vad skall jag göra?**

Svar: Kontakta er återförsäljare och be honom skicka service rapport till SPEKVA. Vi tar härefter ställning till ev. åtgärd och avhjälper problemet.

**När är en bänkskiva mättad?
(Både olja och såpa)?**

Svar: En bänkskiva skall behandlas 2-3 gånger inom den första månaden. Med hjälp av "vattendroppstesten" kan man testa om skivan är mättad. Man stänker lite vatten på skivan. Pärlar sig vattnet, likt vatten på en nyvaxad bil, är skivan mättad. Drar däremot vattnet in i skivan, är den inte mättad. Se för övrigt vår beskrivning av skötsel/underhåll.

**Hur får man bort olja på luckor
och diskho?**

Svar: röd sprit.

**Jag har glömt att ta bort
överkottsolja- vad gör jag?**

Svar: Om man inte torkar av skivan efter oliebehandling, kan den kännas kladdig eller klibbig. Om detta händer kan skivan slipas med sandpapper korn 100 och därefter 150. Härefter får skivan en ny oljebehandling. Några träslag "suger" upp oljan annorlunda än andra, och kan i början verka matt eller blank/matt skiftesvis. Detta försvinner i takt med att skivan mättnas. Kom ihåg: Oljan är brandfarlig. Använda trasor kan självantända och skall antingen brännas eller förvaras i burk med tättslutande lock.

**Jag har tappat något tungt på min
skiva, och det har blivit ett
tryckmärke på skivan?**

Svar: Putsa bort oljan i det drabbade området och håll på lite vatten i tryckmärket. Om hålet/jacket är på kanten av skivan skall man använda vått papper. Om detta inte är tillräckligt, kan man prova med att "ånga upp märket" med en varm lödkolv eller spetsen på ett strykjärn. Kom ihåg att alltid ha en bit vått papper, mellan bänkskiva och lödkolv/strykjärn.

**Min bänkskiva har fått en
reva/spricka, vad gör jag?
Och vad beror detta på?**

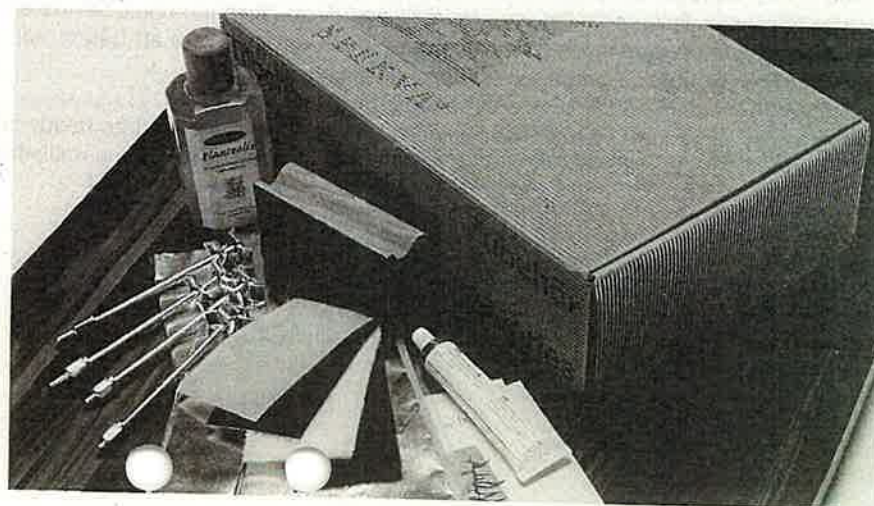
Svar: Dessa sprickor är naturliga förekomster i träet, skivan drar ihop sig efter oljebehandling. Dessa "vindskador" uppstår på grund av spänningar i träet, när det torkar. Därför är det mycket viktigt att underhålla bänkskivan. Vid stora "sprickbildningar", kontakta er återförsäljare för vidare utredning.

**Min oljebehandlade bänkskiva är
ojämn (träet reser sig) i ytan?
Hur får jag den fin igen?**

Svar: Putsa med fint sandpapper (korn 220) i träets längdriktning. Därefter olja ni som vanligt. Polera ev. oljan för ett bättre resultat. Skivan blir som ny. Kom dock ihåg att olja skivan 2 gånger innan den tas i bruk, detta för att återuppbygga en skyddad yta.

Innehållsförteckning

Massivträ - ett äkta naturmaterial	Sid.2
Reklamationsrätt	Sid.3
Generellt	Sid.3
SPEKVA underhållsset	Sid.4
Växtolja, neutral	Sid.5
Växtolja, vitpigmenterad	Sid.6
Natursåpa, neutral	Sid.7
Natursåpa, vitpigmenterad	Sid.8
Bio 2000	Sid.9
Lack	Sid.10
Laboratoriebet	Sid.11
Typiska frågor och goda råd	Sid.12

Först vill vi önska lycka till med er nya bänkskiva som SPEKVA har skraddarsytt till er.

Samtidigt vill vi gärna berätta om massivträ och hur ni uppnår en lång och problemfri tid med er nya massiva bänkskiva.

Trä har i generationer fyllt åtskilliga hem med en naturlig värme - och nu i ert hem!

När man valt äkta massivträ, är det viktigt att man accepterar, de påverkningar som träet varit utsatt för och att olika särdrag som träslaget besitter också sätter sina spår i den färdiga produkten. Dessa särdrag är till skillnad från konstgjorda material just det, som är charmen och kännetecknet för äkta massivträ från naturen och som till sist gör produkten unik.

Trä kan beroende av träslag, vara präglad av knast, kisel, sprickor, färgnyanser eller ådring, som inte ska betraktas som fel, men naturliga avtryck och särdrag av grenens förankringar i trästammen och de olika förhållanden som träet har vuxit i.

Er massiva bänkskiva kommer under de närmaste 6 månaderna att mogna i färg och bli mer jämn i ytan. Färgmognad beror på träslag, ytbehandling och ljuspåverkan. Ni bör uppmärksamma att om skivan utsätts för direkt solpåverkan kommer skivan att ljusna och i skugga bli mörkare. Vi vill även uppmärksamma Er på att några få träslag kan färga av sig på kläder.

I ytan kommer det att ses små "repor/sprickor" som är naturliga förekomster och som ev. kan förseglas med vax.

Då trä är en levande produkt och arbetar i kombination med graden av luftfuktighet, är det viktigt att den relativa luftfuktigheten i rummet är ca. 50 %, vilket är normalt i en lokal med 20° C. Orsaken till detta är träets krympning och utvidgning, när det avger och upptar fuktighet. Fuktinnehållet varierar med årstiderna även inomhus. Såvida en bänkskiva utsätts för en konstant hög luftfuktighet kommer dessa ofta att bågna, samt arbeta mer än det normala 3-5 mm vid 600 mm djup.

Bänkskivans och människans välbefinnande kräver en sund inommiljö med en relativ luftfuktighet på ca. 50 %. Vi rekommenderar därför att man vädrar med jämnna mellanrum.

De laboratoriebetade skivorna från SPEKVA är efterbehandlade med växtolja med härdare, för att därigenom uppnå en så motståndskraftig yta som möjligt. Bänkskivorna är klara för användning.

Skötsel:

1. Lägg på ett tunt lager växtolja
2. Genom att slipa i ytan uppnås en mjuk och fin yta. Använd medföljande slipkudde.
3. Låt skivan dra i ca. 25-30 minuter. (skivan får inte "flyta" i olja). I områden som snabbt blir helt eller delvis torra, fördelas mer olja.
4. Skivan torkas med torr trasa, och poleras.

Det skall med jämna mellanrum efterbehandlas/underhållas, då det påförs ett tunt lager rå linolja med härdare. Om skivorna endast "fläckvis" tar emot oljan, skall det periodvis "fläckvis" oljas.

Rengöring:

För daglig rengöring rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

OBS:

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivorna, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor skall snarast torkas upp.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, disk-tvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.

Man får inte slipa i skivans yta, då detta kräver ny ytbehandling.

Lack

Alla lackbehandlade bänkskivor från SPEKVA är lackade 3 gånger på alla sidor och kanter.

Skötsel:

Lackerade produkter kräver inget underhåll, dock rekommenderar vi att ni lägger lite olja kring kanten på ev. diskho, då kommer inte kalk att avlagras lika lätt.

Rengöring:

Använd urvriden trasa med varmt vatten, ev. med diskmedel.

OBS:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.**

Man får inte slipa i skivans yta, då detta kräver ny ytbehandling. Om lacken "bryts" av repor eller hack, kommer dessa att framstå som gråaktiga.

En lackerad skiva kan inte repareras. Om det skulle uppstå repor rekommenderas att få en expert att värdera skadan.

I värsta fall skall skivan slipas helt, och ny lack påföras - eller ny olja. Om så skulle bli fallet, har ni dock "en ny" bänkskiva efter behandling.

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivorna, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor skall snarast torkas upp.

Reklamationsrätt

Följer ni våra anvisningar, får ni en bänkskiva som är enkel att underhålla och samtidigt kan ni glädja er över skivans struktur och goda egenskaper i många år.

SPEKVA lämnar 5 års reklamationsrätt på produkten, men vi ber er uppmärksamma att om inte våra instruktioner följs, kan rätten till reklamtion bortfalla.

Den 5-åriga reklamationsrätten omfattar inte kostnader vid av- påmontering samt följdverkningar av detta. Reklamtion skall ske till återförsäljaren. Reklamation skall vara skriftlig och göras senast 8 dagar från mottagandet.

Generellt

Hushållsmaskiner som avger värme får inte placeras direkt på en massiv bänkskiva. Använd någon form av avställning, för att undgå missfärgning, uttorkning och sprickbildning.

Vid hällar, diskhoar, och vid ugnar, diskmaskiner och tvättmaskiner, sker en snabbare uttorkning av träet p.g.a. värmepåverkan, därför skall man vara noga med underhåll vid dessa, för att undvika uttorkning och ev. sprickor.

Skydda alltid skivan med grytgaller eller liknande, mot varma, fuktiga eller färgade produkter. Ex. grytor, vaser och blomkrukor. Använd alltid skärbräda vid bruk av vassa redskap.

Är bänkskivan fristående, utan skåp under, rekommenderar vi underhåll på båda sidor av skivan.

I tilfälle av att Ni ser en orsak till att göra en reklamation, ska detta göras till återförsäljaren där ni har köpt bänkskivan.

I övrigt hänvisar vi till www.spekva.dk, där ni kan hitta ytterligare råd kring underhåll.

För att uppnå optimalt underhåll på er bänkskiva, är det viktigt att använda de korrekta verktygen.

SPEKVA har samlat olika polerkuddar och slippapper, som kan ge er skiva det optimala underhållet.

Vår slipkloss är flexibel - med kardborre, så man enkelt kan byta mellan olika typer av slippapper.

Vårt underhållsset säkrar att ni får en yta som är smutsavvisande och fin, samt möjliggör reparation av små skador.

Slippapper:

Vid förekomst av små repor, hål och mindre skador, är det möjligt att helt ta bort dem med hjälp av vårt slippapper.

-Slippapper, korn 180

Används till att slipa i området med småskador.

-Slippapper, korn 240

Används för efterslipning innan ytbehandling eller vid slipning i olja.

Då man vid slipning har slipat bort ytbehandlingen, är det viktigt att man ger skivan en ny ytbehandling och även fortsätter med polering.

Polermaterial:

Materialen som är bordeaux och vit skall brukas för skötsel av er bänkskiva. Polermaterialen skall användas vid påförande av olja eller såpa. Genom att använda "kudden" drar oljan eller såpan in lättare i träet och ger en skyddande yta.

-Bordeaux

Detta är den grävsta och ser till att oljan/såpan drar ner i träet. Vid polering i olja uppnår man en silkeslen yta.

-Vit

Denna används till efterslipning. Genom att polera den härdade vaxytan uppnås en len, mjuk och smutsavvisande yta.

OBS:

Polermaterial som använts i olja kan självantända, och skall därför tvättas i en lösning av diskmedel, eller förvaras i burk med tättslutande lock.

Om er bänkskiva är behandlad med Bio 2000 neutral, kommer den att bli aningen mörkare med tiden. Bio 2000 rekommenderas inte för bänkskivor i kök.

Bänkskivorna är från fabrik behandlade med ett lager lack och därefter en speciell olja.

Tack vare lackering kräver denna yta inte mycket efterbehandling. Dock kan skivan efter behov "fräschas upp" med Bio 2000.

Skötsel:

1. Skaka flaskan före bruk
2. Häll Bio 2000 på den vita "polerkudden" och fördela ett tunt och jämnt lager i träets längdriktning.
3. Låt dra i 20 minuter
4. Oljan torkas av skivan och den poleras helt torr, det får inte finnas överskjutande olja kvar på skivan.
5. Genom poleringen uppnås en mjuk och fin yta
6. Låt bänkskivan stå oanvänd i 12 timmar.

Rengöring:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

OBS:

Det får inte slipas i ytan, då det kräver ny ytbehandling.

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivan, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor bör torkas upp omgående.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, disk-tvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.

OBS:

Oljetrasor kan självantända. Använda trasor skall brännas eller förvaras i burk med tättslutande lock. Oljan förvaras torrt, frostfritt och oåtkomligt för barn.

Natursåpa - vitpigmenterad

Om er bänkskiva är behandlad med Natursåpa vit, kommer den att förbli ljus.

Alla såpbehandlade bänkskivor från SPEKVA har fått en förbehandling, där skivan är "förstagångsmättad" med en vit såplösning.

Det är mycket viktigt att skivan blir "mättad" från start. Efter montering behandlas skivan första gången, därefter 2-3 gånger första månaden. Därefter ca 2-3 gång om året, eller efter behov.

Om skivan synes "ojämn" eller det är "fläckar" på den, skall skivan behandlas. Kom ihåg, ändträ kräver mer skötsel/underhåll.

Skötsel:

1. Skaka flaskan före bruk
2. Gör en såplösning med vatten i förhållandet 1 : 10
3. Lägg på ett tunt lager på skivan, med en svamp eller "polerkudden".
4. Var noga med att fördela pigmentet jämnt över skivan
5. Låt skivan "dra" i ca. 15 minuter.
6. Eventuellt överskott tas bort med en hårt urvriden trasa.
7. Om skivan efter torkning verkar lite "ojämn" (träet reser sig) i ytan, rekommenderas en lätt slipning i träets längdriktning med medföljande polerkudde.

OBS:

Om träets fibrer reser sig vid skötsel är det nödvändigt att slipa mellan behandlingarna.

Rengöring:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

OBS:

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivan, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor bör torkas upp omgående.

Smuts och fläckar tas bort med medföljande slipsvamp och mild tvällösning/grönsåpa. Efter behandling torkas skivan med en hårt urvriden trasa.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, disk-tvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.

Växtolja neutral

Om er bänkskiva är behandlad med växtolja neutral, kommer den att bli en aning mörkare och mera gyllene med tiden.

Skivorna är från fabrik behandlade med rå linolja utan härdare.

Det är mycket viktigt att skivan blir "mättad" på korrekt sätt från start. Efter montering behandlas skivan direkt, och därefter 2-3 gånger den första månaden. Därefter ca 2-3 gånger om året, eller efter behov. Med hjälp av "vattendropptestet" kan man enkelt se om skivan är i behov av underhåll. Man stänker några droppar vatten på skivan. Om vattnet "pärlar" sig, likt vatten på en nyvaxad bil, är skivan "mättad". Drar vattnet däremot ner i skivan, är den i behov av mer olja. Kom ihåg, att ändträ kräver mer underhåll.

Skötsel:

1. Skaka flaskan före bruk
2. Lägg på ett tunt lager olja med SPEKVA's polermaterial i träets längdriktning.
3. Låt dra i ca. 5 minuter.
4. Fördela oljan till områden på skivan som verkar torra - därefter torkas ev. överskott bort med en bomullstrasa. Ge ändträ en extra gång.
5. Efter ca. 15-30 minuter poleras skivan med en bomullstrasa eller den "vita" polerkudde. Genom att polera i ytan uppnås en mjuk och fin yta.
6. Låt skivan stå oanvänd i ca. 12 timmar.

Rengöring:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

OBS:

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivan, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor bör torkas upp omgående.

Man skall aldrig slipa med stålull eller grovt sandpapper i ytan. Om det finns behov för slipning av skivan, skall detta göras med fint papper, min. korn 180 eller finare.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, disk-tvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.

Oljetrasor kan självantända. Använda trasor skall brännas eller förvaras i burk med tättslutande lock. Oljan förvaras torrt, frostfritt och oåtkomligt för barn.

Växtolja - vitpigmenterad

Om er bänkskiva är behandlad med Växtolja vit, kommer den att förbli "kalkad".

Bänkskivan är från fabrik behandlad med vitolja, som ger en snygg, vit jämn yta som samtidigt framhäver träets struktur. Det är mycket viktigt att skivan blir "mättad" på korrekt sätt från start. Efter montering behandlas skivan direkt, och därefter 2-3 gånger den första månaden. Därefter ca 2-3 gång om året, eller efter behov. Med hjälp av "vattendroppstestet" kan man enkelt se om skivan är i behov av underhåll. Man stänker några droppar vatten på skivan. Om vattnet "pärlar" sig, likt vatten på en nyvaxad bil, är skivan "mättad". Drar vattnet däremot ner i skivan, är den i behov av mer olja. Kom ihåg, att ändra kräver mer underhåll.

Skötsel:

1. Skaka flaskan före bruk
2. Lägg på ett tunt lager olja med SPEKVA's polermaterial i träets längdriktning.
3. Låt dra i ca. 5 minuter.
4. Var noga med att fördela pigmenten jämnt på skivan
5. Fördela oljan till områden på skivan som verkar torra - därefter torkas ev. överskott bort med en bomullstrasa. Ge ändträ en extra gång.
6. Efter ca. 15-30 minuter poleras skivan med en bomullstrasa eller den "vita" polerkudden. Genom att polera i ytan uppnås en mjuk och fin yta.
7. Låt skivan stå oanvänd i ca. 12 timmar.

Rengöring:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

OBS:

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivan, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor bör torkas upp omgående.

Man skall aldrig slipa med stålull eller grovt sandpapper i ytan. Om det finns behov för slipning av skivan, skall detta göras med fint papper, min. korn 180 eller finare.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, diskvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.

OBS:

Oljetrasor kan självantända. Använda trasor skall brännas eller förvaras i burk med tättslutande lock. Oljan förvaras torrt, frostfritt och oåtkomligt för barn.

Natursåpa - neutral

Om bänkskivan är behandlad med Natursåpa neutral, kommer den med tiden att mogna lite i färgen.

Alla såpbehandlade skivor från SPEKVA har fått en förbehandling, där skivan är "förstagångsmättad" med en såplösning.

Det är mycket viktigt att skivan blir "mättad" från start. Efter montering behandlas skivan första gången, därefter 2-3 gånger första månaden. Därefter ca 2-3 gång om året, eller efter behov. Om skivan synes "ojämn" eller det är "fläckar" på den, skall skivan behandlas. Kom ihåg, ändträ kräver mer skötsel/underhåll.

Skötsel:

1. Skaka flaskan före bruk
2. Gör en såplösning med vatten i förhållandet 1 : 10
3. Lägg på ett tunt lager på skivan, med en svamp eller "polerkudden".
4. Låt skivan "dra" i ca. 15 minuter.
5. Eventuellt överskott tas bort med en hårt urvriden trasa.
6. Om skivan efter torkning verkar lite "ojämn" (träet reser sig) i ytan, rekommenderas en lätt slipning i träets längdriktning med medföljande polerkudde.

OBS:

Om träets fibrer reser sig vid skötsel är det nödvändigt att slipa mellan behandlingarna.

Rengöring:

För daglig rengörning rekommenderas milda rengöringsmedel och en väl urvriden trasa. **Använd aldrig kraftiga rengöringsmedel**, skurpulver, koncentrerade såpor/rengöringsmedel eller brun såpa.

Smuts och fläckar tas bort med medföljande slipsvamp och mild tvållösning/grönsåpa. Efter behandling torkas skivan med en hårt urvriden trasa.

OBS:

Undvik längre tids påverkan av vatten på skivan, ex. trasor, koppar, tallrikar, vaser m.m. Utspillda vätskor bör torkas upp omgående.

Vid hållar, diskhoar, och över ugnar, diskvättmaskiner bör man underhålla skivan lite oftare.